

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Úvalno, okres Bruntál

Úvalno č. 19, PSČ 793 91

Identifikátor školy: 600131751

Termín konání orientační inspekce: 5. - 6. listopad 2001

Čj.	141 362/01-11139
Signatura	on1bv113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola zabezpečuje výuku 46 žáků prvního až pátého ročníku. Vzhledem k počtu žáků probíhá výuka ve třech třídách (I. třída - 1. ročník, II. třída - 2. a 3. ročník, III. třída - 4. a 5. ročník) podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, ve znění pozdějších úprav a doplňků. Hospodaří jako organizační složka obce.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

V průběhu orientační inspekce byly provedeny hospitace v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Vzhledem k charakteru školy (neúplná základní škola) byla kvalita vzdělávání sledována jako celek na základě hospitací provedených ve výše uvedených předmětech.

Týdenní časové dotace jednotlivých sledovaných předmětů odpovídají ve všech ročnících učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky je obsahově dána osnovami a je dodržována. V souladu s učebními osnovami mají vyučující zpracovány pro jednotlivé předměty a ročníky časově tematické plány. Učivo je rozvrženo do jednotlivých měsíců školního roku, ne vždy jsou v nich však plně zapracovány úpravy a doplňky. Z uvedených plánů vycházejí učitelé při bezprostřední přípravě na jednotlivé vyučovací hodiny. Ve sledovaných hodinách byly stanovené výukové cíle reálné, odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd.

Ve škole nejsou vedeni žáci s vývojovými poruchami učení, individuální péče je věnována žákům prospěchově slabším. Péče o talentované žáky nebyla v hospitovaných hodinách zaznamenána.

V současné době je výuka na škole zajištěna pěti pedagogy. Dvě vyučující s celým úvazkem mají kvalifikaci v souladu s právními předpisy, jeden vyučující a dvě učitelky - vychovatelky školní družiny, které vyučují pouze na částečný úvazek, nemají požadované vzdělání. Vychovatelka, která vyučuje německý jazyk, absolvovala kurz pro výuku tohoto jazyka v rámci dalšího vzdělávání pedagogů při Středisku služeb školám Krnov.

Většina sledovaných hodiny probíhala v kmenových třídách, pouze německý jazyk byl vyučován v jazykové učebně. Třídy jsou vybaveny starším školním nábytkem, jehož rozmístění umožňuje sebeobslužnost žáků. Velikost tříd odpovídá počtu žáků, světelné a tepelné podmínky jsou dle subjektivního posouzení vyhovující. Třídy mají k dispozici hygienická zázemí s nevyhovující podlahovou krytinou (z hlediska bezpečnosti žáků). Volné prostory tříd slouží jako relaxační koutky, nejsou však k tomuto účelu vybaveny.

Prostředí tříd je podnětné a estetické, celkový pozitivní dojem snižují pouze opotřebované podlahové nátěry. Součástí výzdoby, která vychází zejména z vlastních prací žáků, jsou četné tabelární pomůcky k aktuálně probíranému učivu. Celý interiér školní budovy je udržován v čistotě, jeho výzdoba svědčí o dobrém estetickém cítění vyučujících.

Pro výuku sledovaných předmětů je k dispozici žákovská knihovna. Ta je vybavena několika řadami starší doplňkové četby, dostatečným množstvím beletrie i naučné literatury. Výběr nových knih, kterými je knihovna průběžně doplňována, vychází především z potřeb

vyučujících. Pro sledované předměty je k dispozici dostatek učebnic i učebních textů, které jsou v souladu se seznamem platných učebnic a učebních textů vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2001/02, kabinetní sbírky obsahují v dostatečném množství vhodné pomůcky, k dispozici je i audiovizuální technika. Mnohé pomůcky si vyučující připravují také sami (pracovní listy, kartičky s pojmy, čísla ap.). Použití dostupných pomůcek bylo v hospitovaných hodinách vzhledem k probíranému učivu účelné. Audiotechnika byla využita i ve sledovaných hodinách.

Sledované vyučovací hodiny jsou začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin s ohledem na stupeň obtížnosti, což je v souladu se zásadami duševní hygieny žáků.

Organizace sledovaných hodin byla převážně účelná, vyučující řídili výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Stanovené cíle odpovídaly schopnostem žáků, ne vždy však vyučující dovedou tento cíl jasně stanovit a následně v závěru hodin zhodnotit jeho plnění.

Z hlediska forem byly uplatňovány především hodiny kombinované s upevňováním a procvičováním již získaných vědomostí. Vyučující zohledňovali individuální potřeby a schopnosti žáků s důrazem na upevňování již získaných návyků a na rozvoj komunikativních dovedností. V hodinách českého jazyka byli žáci vedeni k logickému myšlení, k jasnému vyjadřování vlastních myšlenek a ke správné výslovnosti. Ze strany vyučujících bylo dbáno na dodržování hygienických zásad při psaní a čtení, žákům bylo vždy umožněno pracovat vlastním tempem. Příkladná byla zejména práce s chybou.

V hodinách německého jazyka byla výuka vedena v cizím jazyce s ohledem na věk a znalosti žáků. Bylo využíváno nahrávek, písniček, her a pomůcek. Pozornost byla zaměřena na osvojování zvukové podoby příslušného jazyka a na zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení řečových dovedností.

Hodiny matematiky se vyznačovaly častým střídáním činností se zaměřením na pamětné zvládnutí početních operací v daném oboru přirozených čísel. Různé formy organizace výuky byly přizpůsobeny obsahu učiva a výukovým cílům.

Ve výuce prvouky vycházeli vyučující ze zkušeností žáků z denního života, žáci využívali i své dosavadní znalosti a dovednosti z předešlé výuky.

Z hlediska učení žáků i využití vyučovacího času byly použité metody a formy v hospitovaných hodinách většinou efektivní. Vstupní i průběžná motivace spočívala především ve využívání herních a soutěživých prvků a v pozitivním převážně verbálním hodnocení dílčí žákovské práce vyučujícími. Výsledky učení vyhodnocovali učitelé průběžně i souhrnně na konci hodin, žáci byli hodnoceni se zdůvodněním a téměř vždy upozorněni na chyby. Při kontrole žákovské dokumentace bylo zjištěno, že žákovské práce jsou vyučujícími kontrolovány, opravovány a většinou hodnoceny.

V připravené a promyšlené výuce byl evidentní citlivý a povzbuzující přístup vyučujících k dětem i pracovní zaujetí vyučujících i žáků. Využívané kooperativní formy práce rozvíjely komunikativní dovednosti mezi žáky navzájem, vyučující respektovali žáky jako osobnosti. Postoj vyučujících vytvářel téměř ve všech třídách vstřícnou pracovní a tvořivou atmosféru, kde žáci dodržují dohodnutá pravidla jednání, chování i komunikace. Pouze v některých navštívených hodinách byly v průběhu výuky zaznamenány rušivé projevy několika žáků.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky vybraných a hospitovaných předmětů je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá, pozitiva převažují nad zjištěnými negativy. Na plánování a rozvržení učiva sledovaných předmětů se podílejí všichni vyučující.

Personální podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné. Učební pomůcky jsou vhodně a účelně využívány a dle finančních možností školy modernizovány a obměňovány. Estetická úroveň tříd i ostatního interiéru školy je velmi dobrá, stejně tak prostorové podmínky tříd. Za negativum je považována skutečnost, že ve třídách není pro žáky vytvořeno relaxační zázemí. Souhrnně jsou podmínky výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace výuky je účelná, použité metody a formy efektivní, oblast je hodnocená jako velmi dobrá.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zjištěna velmi dobrá úroveň motivace žáků, jejich hodnocení, interakce a komunikace.

Celkově je průběh vzdělávání hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podle sdělení ředitelky se škola v dlouhodobé koncepci orientuje na kvalitu základního vzdělání v rámci zvoleného vzdělávacího programu, uspokojování osobních potřeb a zájmů žáků nabídkou činností zájmových útvarů, bezproblémového přestupu na vyšší stupeň základní školy, vytváření tradic školy a upevňování regionálních zvyků. Dále se zaměřuje na spolupráci s rodiči, veřejností, úplnou spádovou základní školou a dalšími subjekty. Toto zaměření školy je prezentováno rodičovské veřejnosti i zřizovateli. Koncepce odpovídá materiálním a personálním možnostem školy a sociodemografickým podmínkám.

Při plánování školního roku vychází ředitelka z uvedených koncepčních záměrů a z podrobné analýzy předešlého školního roku provedené na závěrečné pedagogické radě.

Písemně zpracovaný roční plán, který je strukturovaný, zahrnuje všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti a organizace školního roku. Dílčí úkoly v jednotlivých oblastech jsou jasně formulovány a rozpracovány na jednotlivé měsíce se stanovenou odpovědností jednotlivých pracovníků. Tento plán je pak průběžně doplňován o aktuální úkoly. Pracovníci školy se podílejí na plánovací činnosti svými náměty a připomínkami, které vycházejí z osobní angažovanosti v pořádání jednotlivých akcí.

Zpracované časově tematické plány vyučujících jsou v souladu s osnovami výše uvedeného vzdělávacího programu. Ojedinele se vyskytly drobné nepřesnosti v aplikaci pozdějších úprav a doplňků. Tato skutečnost však nemá zásadní vliv na plnění učebních osnov. Škola reaguje na osobní zájmy žáků a požadavky rodičů zavedením zájmových útvarů (pohybové hry a počítače a v rámci školní družiny hudebního, turistického a přírodovědného kroužku).

Organizace školy vychází z písemně zpracované vnitřní dokumentace, která je součástí celoročního plánu práce. V ní jsou zakotvena pravidla fungování z hlediska norem, popisu činností a instrukcí. Jsou deklarovány pravomoci a zodpovědnost pracovníků za určené oblasti. Běžný provoz se řídí školním řádem a vnitřním režimem školy pro žáky a pracovníky. V těchto dokumentech jsou zapracována pravidla působení školy proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance a práva žáků vycházející z dokumentu Úmluva o právech dítěte. Škola má rovněž zpracovaný Minimální preventivní program, který vychází z podmínek školy a je zaměřen na celou oblast sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

Jako poradní orgán je zřízena pedagogická rada, která se schází třikrát ročně. Zápisy z těchto porad jsou podrobné, nejsou však vždy jasně formulované závěry včetně stanovení termínů a osobních zodpovědností jednotlivých pracovníků k uloženým úkolům. Vzhledem k počtu pracovníků převažuje operativní řízení, provozní porady jsou konány jedenkrát měsíčně. Tok

informací je průběžný a ucelený.

Metodické sdružení není ve škole ustanoveno. Vzhledem k počtu pracovníků je využíváno denních neformálních vzájemných kontaktů.

Při škole je zřízena rada školy, která se podílí i na organizování akcí školy. Je zde také ustanoveno sdružení rodičů pod názvem „Úvalenské žactvo a spřízněnci“, které jako právní subjekt sdružuje rodiče žáků školy a rodiče žáků, kteří navštěvují Základní uměleckou školu s.r.o. Krnov, jehož dva obory - taneční a výtvarný, pracují ve zdejší škole. Oba výše jmenované subjekty jsou podle vyjádření ředitelky účinným spolupracovníkem školy.

Komplexnější informace pro rodiče jsou podávány na třídních schůzkách, které se konají třikrát ročně a na jednom plenárním zasedání rodičovského sdružení. Rodičům jsou umožněny i individuální návštěvy školy. Přípomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je velmi dobrá. Je zajišťována konáním velkého množství akcí v průběhu školního roku, z nichž řada má již svou tradici. Některé se konají za účasti široké veřejnosti. Velmi dobrá je také spolupráce s mateřskou školou, místní organizací Českého svazu chovatelů drobného zvířectva a obecním úřadem. Rovněž spolupráce se základní školou, kam žáci přecházejí po ukončení pátého ročníku, je na velmi dobré úrovni. Jsou zde navázány osobní kontakty, je prováděno sjednocování požadavků na úroveň vědomostí přecházejících žáků a spolupráce vyučujících, zejména při výuce cizího jazyka. Mezi vedením škol jsou předávány podrobné informace o jednotlivých žácích, co již zvládli, na co je potřeba se dále zaměřit.

Výroční zpráva za školní rok 2000/01 postihuje celou oblast činnosti školy. Její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Je přímým zdrojem sebehodnocení, neboť obsahuje analýzu podstatných kladů a nedostatků.

Vzhledem k velikosti školy spočívá vedení pracovníků v každodenním přímém kontaktu s nimi a v oboustranné informovanosti. Průběžně jsou konzultovány dílčí úkoly z pedagogické i provozní oblasti. Kriteria přidělování osobních příplatků a odměn pracovníků nejsou stanovena písemnou formou. Dvakrát ročně je prováděno osobní jednání s každým pracovníkem, kde je vyhodnocováno jeho zapojení do činnosti školy a plnění stanovených úkolů. Do osobních příplatků směřuje většina nenárokových finančních prostředků. Odměny jsou přiznávány za mimořádné akce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v hlavní míře zaměřeno na samostudium, akcí pořádaných Střediskem služeb školám v Krnově se zúčastňují pouze v omezeném rozsahu.

Kontrolní činnost zahrnuje celou oblast provozu školy. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno průběžné plnění této činnosti. Ředitelka školy má vypracovaný systém hodnocení činnosti v daném školním roce (přímé - operativní, plnění měsíčních úkolů, pololetní hodnocení na pedagogických radách a celkové v závěru školního roku). Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a na základě těchto hodnocení jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Na základě těchto zjištění jsou stanoveny závěry, z nichž vyplývají úkoly pro další období. Kontrola výchovně-vzdělávací práce školy spočívá především v pravidelné kontrole pedagogické dokumentace, průběžné kontrole dodržování učebních osnov v jednotlivých předmětech a hospitační činnosti.

K závěrům z kontrol orgánů státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení. V této oblasti škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a referátem školství okresního úřadu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování postihuje celou šíři činnosti školy a organizace školního roku. Vychází z konkrétních podmínek a možností. Je využíváno námětů a připomínek pracovníků i rodičovské veřejnosti. Celkově vytváří ucelený systém a je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování vychází z vnitřní písemně zpracované dokumentace s jasně stanovenými úkoly a kompetencemi jednotlivých pracovníků. Tok informací je obousměrný, plynulý a ucelený. Informovanost rodičů a veřejnosti je pravidelná. Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré. Je vytvořen systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků. Jasně stanovená pravidla odměňování s využitím iniciativy zaměstnanců jsou předpokladem úspěšného plnění úkolů.

Kontrolní činnost je promyšlená a účinná a je rovněž hodnocena jako velmi dobrá. Jsou přijímána operativní opatření k odstraňování zjištěných nedostatků, která jsou projednávána se zodpovědnými pracovníky.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až h) a j) a k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zahajovací výkaz školy,
- výroční zpráva za školní rok 2000/01,
- celoroční plán práce na školní rok 2001/02
- školní řád a vnitřní režim školy pro žáky a pracovníky,
- učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- grafické práce žáků.

ZÁVĚR

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocen jako velmi dobrý, rovněž jako podmínky této činnosti, které zajišťují plynulý chod školy a vytváří prostor pro úspěšné plnění stanovených úkolů.

Od poslední inspekce, která proběhla 2. dubna 1998, si škola stále udržuje velmi dobrou úroveň v oblasti vzdělávání i jeho podmínek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová

V Bruntále dne 9. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. listopad 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Libuše Sedláčková

Mgr. Libuše Sedláčková
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	7. prosince 2001	141 399/01-11139
Obecní úřad Úvalno	7. prosince 2001	141 400/01-1139
Rada školy	7. prosince 2001	141 401/01-11139

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány